

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av studie- och
yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning i
Säffle kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av studie- och yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning, komvux i Säffle kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 6 december 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen senast den 6 juni 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Säffle kommun har inkommit med en sådan redovisning den 5 juni 2025.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen och rektorn behöver utveckla sin styrning och ledning av den individuella studie- och yrkesvägledningen genom att konkretisera de nationella målen, tydliggöra prioriteringar och

förväntningar samt följa upp kvaliteten i den individuella studie- och yrkesvägledningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att en handlingsplan har tagits fram för att förbättra styrningen och ledningen av studie- och yrkesvägledningen. Handlingsplanen kopplar de nationella målen till lokala insatser, och arbetet med att implementera denna är pågående. Det uppges vidare att en struktur för årlig utvärdering av studie- och yrkesvägledningen har påbörjats och att rektor och studie- och yrkesvägledare fortsatt kommer att ha regelbundna avstämningar, nu med ett tydligare fokus på att följa upp hur ansvarsfördelning och förväntningar i arbetet efterlevs och utvecklas. Huvudmannen uppger vidare att handlingsplanen bedöms skapa bättre förutsättningar för ett mer systematiskt och målinriktat arbete. Den förväntade effekten är en ökad tydlighet kring roller och förväntningar, och en bättre samordning. Det anges också att målen för studie- och yrkesvägledningen kommer att lyftas fram tydligare i nästkommande verksamhetsplan.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Rektorn och studie- och yrkesvägledaren behöver i den individuella studie- och yrkesvägledningen utveckla strategier och arbetssätt för att kunna utmana elevers studie- och yrkesval så att de inte begränsas av sina föreställningar kring kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Av huvudmannens redovisning framgår att studie- och yrkesvägledaren har utvecklat sitt arbetssätt i vägledningssamtalen genom att mer aktivt ställa frågor som uppmuntrar eleverna att reflektera kring sina val. Dessa frågor berör både utbildnings- och yrkesval samt föreställningar kopplade till kön, social och kulturell bakgrund. Det beskrivs att detta arbetssätt redan lett till att vissa traditionella mönster utmanats. Vidare uppger huvudmannen att man planerar att utveckla arbetet genom att införa ett nytt system där elever först gör en intresseanmälan innan de ansöker till specifika kurser. Syftet är att skapa utrymme för reflektion och dialog i ett tidigare skede, vilket också kan ge större möjligheter att utmana stereotypa föreställningar. Det finns också en ambition att bredda vägledningsarbetet så att även presumtiva elever och de som inte själva söker vägledning ska få stöd. Det uppges i redovisningen att det ännu är för tidigt att dra slutsatser om effekterna av det påbörjade arbetet, men att målsättningen är att

eleverna ska göra mer genomtänkta och medvetna val, vilket i förlängningen kan minska risken för studieavbrott.

Skolinspektionen förutsätter att huvudman och rektor fortsatt arbetar för att utveckla strategier och arbetssätt för att kunna utmana elevers studie- och yrkesval så att de inte begränsas av sina föreställningar kring kön eller av social eller kulturell bakgrund. Det behöver finnas ett genomtänkt arbete kring detta och en beredskap för när sådana strategier och arbetssätt ska användas.

På Skolinspektionens vägnar

 Kaiwan Adl Zarabi

Beslutsfattare
Signerat av: Kaiwan Adl Zarabi

 Ola Cederblad

Föredragande
Signerat av: Ola Cederblad

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-granskningar/studie--och-yrkesvagledning-i-komvux/>

Bilaga: Författningsstöd

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

2 kap. 8, 10, 29 och 34 §§ samt 4 kap. 3–5 §§ skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

2 kap. 29 § skollagen

Lvux12, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv